

نظام‌های دولت‌ها

نویسنده:
مارتین وایت

ویرایش و مقدمه:
مدلی بول

مترجم
دکتر علیرضا مسعود

سرشناسه

وایت، مارتین

Wight, Martin

عنوان و نام پدیدآور : نظام‌های دولت‌ها / نویسنده مارتین وایت؛ ویرایش و مقدمه هدلی بول؛ مترجم علیرضا مسعود.

مشخصات نشر : تهران: قومس، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری : ۲۹۶ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.

شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۱۱-۸۳-۴

وضعیت فهرست‌نویسی : فیا.

یادداشت : عنوان اصلی: Systems of States

یادداشت : کتابنامه: ص ۲۶۸-۲۸۶.

یادداشت : نمایه.

موضوع : دولت

State, The

شناسه افزوده : مسعود، علیرضا، ۱۳۶۶ -، مترجم

شناسه افزوده : بول، هدلی، ۱۹۳۲-۱۹۸۵ م.، مقدمه‌نویس، ویراستار

Bull, Hedley

رده‌بندی کنگره : JC ۱۱

رده‌بندی دیویی : ۳۲۰.۸۳

شماره کتابشناسی ملی : ۸۸۲۳۱۷

«این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است»

نام کتاب: نظام‌های دولت‌ها

نویسنده: مارتین وایت

مترجم: علیرضا مسعود

طراح جلد: محدثه موسوی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۴۰۱

شمارگان: ۵۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۸۱۱-۸۳-۴

چاپ و صحافی: سعید دانش

نشانی ناشر: تهران، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، پایین تر از لبافی‌نژاد، کوچه بهار، شماره ۱۱

www.ghoomes.com

تلفن و نمابر: ۶۶۴۷۰۱۶۲ - ۶۶۴۷۰۱۵۳ - ۶۶۴۹۱۰۰۰

قیمت: ۵۰۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق چاپ و نشر (افست و الکترونیکی)، تکثیر، نسخه‌برداری و ترجمه برای نشر قومس محفوظ است.
(استفاده از مطالب کتاب فقط با ذکر مأخذ آزاد است.)

فهرست مطالب

۷	 مقدمه مترجم
۹	 مقدمه: مارتین وایت و مطالعه روابط بین الملل

فصل اول) نظام های دولت ها ۳۳

۳۴	 ۱. تعاریف و تحدید حدود
۳۵	 بخش اول - دولت ها، سرپرست ها و نظام های دولت ها
۴۴	 بخش دوم - نظام: الیاسط و مراده
۵۰	 ۲. مسائل فرهنگی
۵۰	 بخش اول - وحدت فرهنگی
۵۱	 بخش دوم - تمایز فرهنگی: حوزه بیرونی
۵۲	 بخش سوم - تمایز فرهنگی: حوزه داخلی
۵۹	 ۳. مسائل سیاسی
۵۹	 بخش اول - تعداد اعضای نظام دولت ها
۶۰	 بخش دوم - انواع عضو و همگنی عضویت
۶۱	 بخش سوم - سلسله مراتب
۶۲	 بخش چهارم - پویایی
۶۲	 بخش پنجم - مراحل
۶۳	 بخش ششم - ایستگاه پایانی؟

فصل دوم) نظام دولت های یونان ۶۶

۶۸	 بخش اول - رسوم و نهادهای پان هلنی
۷۳	 بخش دوم - حقوق و سازمان های بین المللی

۷۷	بخش سوم - نظام دیپلماتیک
۸۱	بخش چهارم - هزمونی‌ها و موازنه قوا
۹۶	بخش پنجم - افکار عمومی بین‌المللی
۱۰۴	فصل سوم) یونان و ایران
۱۰۸	بخش اول - ایران به‌مثابه قدرتی سرپرست
۱۱۶	بخش دوم - مادگرایی
۱۲۱	بخش سوم - پادشاه و بربرها
۱۲۷	بخش چهارم - ایران به‌مثابه اولی میان برابرها
۱۳۶	بخش پنجم - کارتائز
۱۴۹	بخش ششم - نتیجه‌گیری
۱۵۳	فصل چهارم) خاستگاه نظام دولت‌های ما: محدودیت‌های جغرافیایی
۱۶۴	بخش اول - جهان‌شمولی جامعه مسیحی غربی
۱۶۶	بخش دوم - اراده غیرمتقابل ترک‌ها
۱۷۰	بخش سوم - معاهدات و اگذاری
۱۷۱	بخش چهارم - صلح دریایی و صلح قاره‌ای
۱۷۴	بخش پنجم - نظام دولت‌های دوگانه در اندیشه گروسیوس
۱۷۹	فصل پنجم) خاستگاه نظام دولت‌های ما: محدودیت‌های رویدادن‌نگاری
۱۷۹	بخش اول - کشورهای مستقل
۱۸۶	بخش دوم - شناسایی متقابل
۱۸۹	بخش سوم - قدرت‌های بزرگ
۱۹۵	بخش چهارم - ابزارهای ارتباط مداوم
۲۰۳	بخش پنجم - حقوق بین‌الملل
۲۰۴	بخش ششم - دفاع از منافع مشترک
۲۰۶	بخش هفتم - نتیجه‌گیری

مقدمه مترجم

مارتین وایت، متولد سال ۱۹۱۳ در بریتانیا، یکی از مشهورترین پژوهشگران بریتانیایی در حوزه روابط بین‌الملل و تاریخ جهان است. وایت برای مدتی طولانی با دانشگاه‌ها و اندیشکده‌های بریتانیایی همکاری نمود و برخی از این فعالیت‌ها نیز تا پایان عمر وی ادامه داشت که برای مثال می‌توان به همکاری وی با مؤسسه چتم هاوس و همچنین تدریس در دانشگاه آکسفورد اشاره نمود. علاقه وی به تاریخ و همچنین اعتقادات راسخ وی به مسیحیت باعث شد تا اکثر آثار و تحلیل‌های وایت ترکیبی از روابط بین‌الملل و تاریخ با پس‌زمینه‌های مذهبی باشد. به همین دلیل است که در بسیاری از مقالات و کتاب‌های وایت شاهد اشاره وی به اموری مانند شورای کلیساها، گوردخمه‌ها، ضد مسیح و ... در قاب و قالبی سیاسی می‌باشیم. از این منظر، وایت در کنار متفکران بریتانیایی دیگر مانند هدلی بول، هربرت باترفیلد، ایرت وید - گری و امثالهم در تلاش بود تا نظریه‌ای بریتانیایی را در مقابل نظریه‌های آمریکایی روابط بین‌الملل ایجاد و نهادینه نماید. حاصل تلاش‌های وایت و هدلی بول در نهایت به ایجاد مکتبی در روابط بین‌الملل انجامید که به «مکتب انگلیسی» مشهور است. کتاب «نظام‌های دولت‌ها» نیز از این قاعده مستثنی نیست.

همانگونه که از عنوان این کتاب مشخص است حوزه تمرکز و علاقه وایت، بررسی و تحلیل سیر رخدادهای مهم در روابط بین‌الملل در زمینه‌ای تاریخی است. وایت در این کتاب، سیر ظهور و سقوط نظام‌های دولت‌های مختلف در جهان را از دوران باستان تا بعد از جنگ جهانی دوم مورد بررسی قرار داده و مانند همیشه در تلاش بوده تا الگویی تکرارشونده را از دل تاریخ تا دوران معاصر شناسایی نماید. وایت از جمله معدود نظریه‌پردازانی است که در این مسیر، تنها به تجربیات کشورهای غربی و «غرب» توجه

نکرده و به بررسی دیگر تمدن‌ها و نظام‌های دولت‌ها در شرق نیز پرداخته است. بررسی امپراتوری ایران در دوران باستان، که در یکی از فصول این کتاب به طور خاص و در فصول مرتبط با دوره باستان به طور عام صورت گرفته، از همین باب است. نکته قابل توجه این است که وایت تلاش داشت تا واقعیت‌های تاریخی را از حب و بغض‌های ریشه‌دار و کهن جدا کرده و به بررسی غیرمغرضانه آنها در چارچوب کلی روابط جهانی در دوران باستان بپردازد؛ از این منظر است که مارتین وایت در جای‌جای این کتاب، تحریفات و غرض‌ورزی‌های موجود در برخی منابع غربی (بالاخص یونان باستان) را جعلیات تاریخی برآمده از دشمنی با ایران خوانده و سعی بر اصلاح آنها و ارائه تصویری واقعی‌تر از روابط جهانی میان امپراتوری‌های باستانی در قالب علم روابط روابط بین‌الملل کرده است.

همانگونه که هدلی بول نیز در مقدمه به این نکته اشاره داشته، این کتاب، مجموعه‌ای از مقالات مارتین وایت برای جلسات «کمیته بریتانیایی نظریه سیاست بین‌الملل» بوده که پس از درگذشت وی، توسط هدلی بول جمع‌آوری و در قالب یک کتاب منتشر شده است. بنابراین برای درک بهتر این مقالات، نیاز است تا خوانندگان محترم پیش‌زمینه‌های لازم را در رابطه با روابط بین‌الملل، تاریخ، حقوق بین‌الملل و ... دارا باشند چرا که در غیر این صورت، درک دقیق مباحث مطرح شده در این مقالات با دشواری‌های زیادی روبرو خواهد شد. سعی مترجم بر آن بوده است که لحن و شیوه نگارش نویسنده تا حد امکان در ترجمه فارسی انعکاس داده شود؛ امید که نظر خوانندگان محترم نیز موید همین امر باشد. در پایان مترجم بر خود لازم می‌داند از تمامی افرادی که در راه به پایان رساندن این ترجمه و بهینه ساختن آن او را یاری و کمک نموده‌اند، بالاخص جناب آقای مهدی عباسی مدیریت محترم انتشارات وزین قومس، صمیمانه سپاسگزاری نماید.

علیرضا مسعود

تهران، آذرماه ۱۴۰۰